

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

YETMİŞİNCİ SÛRE-İ CELİLE
el-ME'ÂRİC SÛRE-İ CELÎLESİ
Mekkî(; Mekke-i Mükerrerme döneminde inmiş)dir.
44 âyet-i kerîmedir.

O Rahmân ve O Rahîm olan Allâh'ın ismiyle!

1- (Nadr ibni Haris adındaki) bir isteyici(:"Ey Allâh! Kur'ân hak ise başımıza taş yağdır!" diye), vukuu kesin olan müthiş bir azabı (inadına) talep etti kî;

2- Kâfirler için onu savuşturacak hiçbir kimse yoktur!

3- (O azap, meleklerin Arş'a çıkmak için) yükseliş basama(ğı olarak kullandı)kları (gök tabakaları)nın sahibi olan Allâh (tarafın)dan (gelecektir)!

4- Melekler, özellikle de Rûh(u'l-Kudüs diye adlandırılan Cibril (Aleyhisselâm)), miktarı ellibin sene olan bir günde O'n(un emir ve hükümlerinin iniş yeri olan Arş)a yükselir!

Demek oluyor ki; sizin birinizin, dünya seneleri hesabıyla ellibin senede kat edeceği mesafeyi melek bir anda aşar. İşte mahşer günü de bu kadar uzun sürecektir, kâfirler de o gün istedikleri azabı görecekler. Ama bu süre, müminlere dünyada kıldıkları bir farz namaz kadar kısa gelecektir.

5- (Habîbim!) Öyleyse sen (onların bu alay ve inat dolu isteklerine karşı) pek güzel bir sabırla sabret (de, Benden başkasına dert yanma)!

6- Şüphesiz ki onlar onu(; o Kur'ân-ı Kerîmin haber verdiği azabı, gerçekleşmesi) pek uzak bir şey olarak görmekte-dirler.

7- Ama Biz onu (, meydana gelmesi) pek yakın bir şey olarak görmekteyiz!

8- (O azabın gerçekleşmesi,) bir günde ki; gök, zeytinyağı tortusu gibi / katran tortusu gibi / eritilmiş gümüş gibi / olacak.

9- Dağlar da (darmadağın edilib) boyalı pamuk gibi (savrulmuş) olacak.

10- (Herkes başının derdine düştüğünden) hiçbir yakın dost da, hiçbir yakın dost(un)a (hal hatır) soramayacak.

11- (Onların birbirine hal hatır soramamaları, bir birlerini göremediklerinden değildir. Nitekim) onlar birbirine gösterileceklerdir.

(Ama) o (şirke bulaşmış olan) **suçlu kişi** (büyük bir sıkıntıya düşünce, yakınlarını sormak bir yana) **arzu edecektir ki; keşke o günün azabından** (kurtulmak için) **oğullarını fide olarak ver**(ip kabul ettir)**ebilse!**

12- Eşini ve kardeşini de;

13- Kendisini barındıran o aşiretini de;

14- Topluca yerde olanları da (verse), **sonra** (o fidyeyle) **kendini kurtarsa!**

15- Asla (kurtulamayacaktır)!

Şüphesiz o (cehennem), katışıksız bir alevdir!

16- (İnsanın, el ve ayaklar gibi) uç (uzuv)ları(nı) / **baş derilerini** / (deriden ve etten) **çokça soyan** (o azab)ı (kastediyorum)!

17- ("Bana gel!" diye) o kimseyi (kendine) **çağıracaktır ki;** (hakka) **arka dönmüştür ve** (Allâh'ın taatından) **yüz çevirmiştir.**

18- (Malı) toplamıştır, bir de kap (ve kasa gibi sağlam şeyler) **içinde saklamıştır** (da, fakirlere haklarını ödememiştir)!

19- Şüphesiz ki insan çok hırslı ve pek sabırsız biri olarak yaratılmıştır;

20- Kendisine (hastalık ve fakirlik gibi) **şer dokunduğunda** (niyetlendiği bütün işleri bırakacak kadar) **çokça tasalanan,**

21- Kendisine (zenginlik ve sıhhat gibi) **hayır dokunduğunda ise,** (cimriliğinden dolayı iyilik ve yardımı) **fazlaca engelleyen!**

22- Ancak (iman edenler ve) **o** (farz) **namaz(ları) kılanlar müstesna!**

23- O kimseler ki; onlar (beş vakit) **namazlarına** (vakti vaktine) **devam edicidirler.**

24- O kişiler ki; mallarında bilinen bir hak (ve belirli bir nasip) **vardır,**

25- İsteyen ve (iffeti nedeniyle zengin sanılıp yardımdan) **mahrum olan için.**

26- O kimseler ki; (salih ameller işlemeye devam ederek) **ceza gününü tasdik et**(tiklerini an be an göster)**mektedirler.**

27- Bir de o kimseler ki; onlar (bunca amellerine rağmen) **Rablerinin azabından devamlı surette korkucudurlar / titreyicidirler /.**

28- Çünkü gerçekten Rablerinin azabı, emin olunacak bir şey değildir.

(Hiçbir insan bütün vazifeleri tam manasıyla eda ettiğini ve tüm yasaklardan sakındığını iddia edemeyeceğinden, herkesin korkuyla ümit arasında olması gerekir.)

29- Ayrıca o kimseler ki; onlar tenasül uzuvlarını (haramlara karşı) devamlı koruyucudurlar.

30- Ancak eşlerine ya da (cariyelerden) sağ ellerinin sahip bulduklarına karşı (korumaları) müstesna! Çünkü gerçekten onlar (bunlarla yaptıkları meşru ilişkilerinden dolayı) tenkit edilmiş değillerdir.

31- İşte sana! Artık her kim bu (dört hür hanım ve sınırsız cariyeden ibaret geniş helâl alanı)ndan ötesini arar (da, gayr-i meşru yollardan şehvetini tatmine kalkışır)sa, işte sana! Ancak onlar haddi aşanların ta kendileridir!

32- Yine o kimseler ki; onlar (hem Allâh-u Te'âlâ ile, hem de kullarla aralarındaki) emanetlerine ve sözlerine sürekli riâyet edicidirler.

33- O şahıslar ki; onlar şahitliklerini (adaletle) yerine getiricidirler.

34- O kimseler ki; onlar (farz, vacip, sünnet ve müstehaplarına riâyet ederek) namazlarını korumaktadırlar.

35- İşte sana! Onlar pek kıymetli cennetler içerisinde (sonsuz) ikram(lar)a mazhar kılınmışlardır.

36- Şimdi ne oldu o kâfir olmuş kimselere, sana doğru boyun uzatıp süratle koşan kişiler halinde;

37- Sağ(ın)dan ve sol(un)dan dağılık topluluklar olarak(, Kâ'be'nin yanında okuduğun Kur'ân'ı dinlemek için etrafında halka halka toplanıp dinledikleriyle alay ediyorlar ve fakir sahabeni göstererek: "Muhammed'in dediği gibi bunlar cennete girecekse, biz daha önce gireceğiz" diyorlar)!

38- Yoksa onlardan her bir kimse(, müminler gibi) nimetlerle dolu cennete girdirileceğimizi ümit ediyor?

39- Hayır! Gerçekten Biz onları bilmekte oldukları (meni gibi değersiz bir) şeyden yarattık! (Dolayısıyla iman ve taatla nefsinin kemâle erdirmeyen ve melekî sıfatlarla vasıflanmayan kişiler o nezih makama giremezler.)

40- Artık (her yıldızın ve her günün) doğuların(ın) ve batıların(ın) Rabbine yemin ederim ki; muhakkak Biz elbette Kadirleriz!

41- (Günahları sebebiyle onları topluca helâk edip) yerlerine onlardan iyisini (ve Allâh'a daha çok itaatlisini) getirmemize! Zaten Biz asla (kimse tarafından âciz duruma düşürülüp) geçilenler değiliz!

42- (Habîbim!) Artık bırak onları da, (bâtıl inançlarına) dalsınlar ve (kalan ömürlerinde biraz daha) oynasınlar (bakalım), tâ ki onlar kavuşsunlar o tehdit edilmekte oldukları günlerine;

43- O kabirler(in)den süratli kişiler halinde çıkacakları güne ki, sanki gerçekten onlar(, toplanma yerlerinin işareti olan) dikili (sancak ve bayrak gibi) birtakım şeylere / (dünyada peşlerine koştukları) dikili putlara / doğru koşuyorlar!

44- (Dehşete kapılıp) gözleri zelil duruma düşmüş kimseler olarak! (İşte o zaman) onları büyük bir horluk kaplayacak! İşte sana! Tehdit olunmakta bulunmuş oldukları o gün buydu ancak!

KUR'ÂN'I MECÎD
VE
TEFSİRLİ
MEÂL-İ ÂLÎSÎ

Mahmud Ustaosmanođlu